

«دولت سایه اقتصادی» همتی در کمین دولت

ایرادات اقتصادی؛ اولین دوربرگردان برای پاستور

از اصلاح طلبان که آبی گرم نشد؛ امید و آرزوها برای ائتلاف‌های طلایی و دقیقه نودی هم، دل بستن به سراب بود. حالا دیگر خودش را تک و تنها در مقابل لشکر رقیب می‌بیند و کمر همت را بسته تا شاید ۳سال دیگر بتواند در این جاده‌ای که هموار کرده است بنزد. قرن نو نوشت؛ صحبت بر سر جنب‌وجوش این روزهای عبدالناصر همتی است؛ همان کسی که بعد از کناررفتن ولی...، سیف، سکان ریاست بانک مرکزی را در دولت حسن روحانی به‌دست گرفت و درست در روزهای انتخابات ریاست‌جمهوری به آخرین امید جناح چپ امیدوار تبدیل شد.

▲ از صدای بی‌صدایان تا پایان پرده‌نشینی

«لاریجانی ردّ صلاحیت شد» این خبر وقتی در خرداد ۱۴۰۰ روی خروجی رسانه‌ها قرار گرفت، آخرین تیر به امید جریان چپ نشانه رفت. در آن مقطع ترس از روی کار آمدن رقیب و قطع‌شدن دست اصلاح‌طلبان از آخرین سنگر قدرت موجب شد تا همه نگاه‌ها متوجه رئیس بانک مرکزی یعنی «عبدالناصر همتی» شود. هرچند اصلاح‌طلبان مهرعلیزاده را هم در سید کاندیداتوری‌شان داشتند و اتفاقاً در جریان مناظرات انتخاباتی هم کنایه‌های ضربتی به رقبای خود داشت اما حساب دو دوتا چهار تای اصلاح‌طلبانه می‌گفت سبد رای همتی از مهرعلیزاده پروپیمان تر است و همین حساب و کتاب‌ها بود که موجب شد تا همتی خود را آخرین امید جریان چپ بداند؛ البته آمیدی که فرصتی برای درست‌کردن کشتی و به آب انداختنش را نداشت و هم‌چنان‌جا هم دل و دماغی نداشتند تا برایش دست و آستین بالا بزنند و مانند انتخابات سال ۹۲ ائتلاف و کمپین به راه بیندازند. «صدای بی‌صداها و قدرت بی‌قدرتان» این شد شعاری که همتی در روزهای آخر انتخابات برای خودش برگزید تا شاید همیزی به تنور انتخابات بریزد و آتش دیگ رئیس‌جمهورشدنش را به جوش بیاورد؛ اما نشد که نشد... دومیلیون و چهارصد هزار؛ این تمام رأیی بود که همتی توانست از دل انتخابات ۱۴۰۰ به سبد خود بریزد؛ رأیی که فاصله‌اش با ابراهیم رئیسی نزدیک به ۱۵ میلیون می‌رسید و گویا همین فاصله رای موجب شد تا رئیس سابق بانک مر کزی چند ماهی را در خلوت خود باشد؛ اما این عزت‌نشینی همیشگی نبود.

▲ اقتصاد؛ اولین دوربرگردان برای همتی

افزایش نرخ بیکاری، تورم لجام گسیخته، افزایش نارضایتی‌ها از حقوق و دستمزد و خلاصه افزایش خط فقر تنها یک راهکار جلوی پای همتی برای بازگشت به عرصه سیاست گذاشته بود. حالا مدعی «صدای بی‌صداها و قدرت بی‌قدرتان» تکانی به خود داده است و تلاش دارد که ردای رخت و عزت‌نشینی را از تن خارج کند و دوباره از کتال اقتصاد به میادین سیاسی بازگردد. اوایل بهمن ماه ۱۴۰۰ بود که همتی اولین انتقادهایش را نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت آغاز کرد و اولین تیر را هم به افزایش ۴۰ درصدی صادرات نفتی نشانه‌ورفت و در توییتش نوشت: «خبر افزایش ۴۰ درصدی ارزش صادرات نفتی ایران خبری امیدبخش و در جهت کاهش تأثیر تحریم‌های ظالمانه بر بودجه و اقتصاد کشور است. قیمت جهانی نفت و فرآورده‌های نفتی در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ بیش از ۶۰ درصدافزایش داشته است. سهم دولت سیزدهم در ختنی ساری تحریر چقدر بوده است؟» همین چند خط کفایت می کرد که دولت رئیسی را وادار به واکنش کند. اما این آغاز و پایان ماجرا نبود و سلسله توتیت‌های انتقادی همتی در راه بود. همتی مدتی بعد در نقدی دیگر نوشت «آقای رئیسی اعلام کردند، «نرخ رشدتقدینگی» به کمترین حد در شانزده ماه گذشته رسیده و «خلق پول بانک‌ها» کاهشی شده است. جهت اطلاع ایشان: حداقل درچهار ماه آن، نرخ رشدتقدینگی کمتر از اردیبهشت امسال بوده، فروردین هم استثنا بود، اضافه برداشت بانک‌ها این هفته مجدداً از صد همت گذشت؛ یعنی خلق پول»... موتور توتیت‌زدن‌های رئیس سابق بانک مر کزی گرم شد وقتی بحث حذف ارز ترجیحی به یکی از مهم‌ترین نقدها معضلات در عرصه اقتصادی تبدیل شد. همتی نیز از این فرصت برای روانه کردن تیرهای کتایه امیزش به دولت استفاده کرد و نوشت: «قبل از حذف ارز ۴۲۰۰ تومان سؤال شد همه ابعاد را دیده‌اید؟ بعد چهار ماه می‌گویند ارز محاسباتی گرمرک باید برگردد به ۴۲۰۰ تومان، رقابت کالای داخلی با وارداتی چی میشه؟ بعد دو ماه و جش قیمت کلیه کالاها و خدمات (به‌جای چهار گروه کالا) پذیرفتند: زیرساخت کالا برگ الکترونیکی آماده نشی بود و بر گشت قیمت‌ها به ۱۴۰۰ نشدنی است!» همتی گاهی هم دیپلماسی اقتصادی دولت را نشانه رفت و مثلاً در جریان مذاکرات دوحه نوشت: «قطر، ضمن رفت‌وآمد میانجیگرانه بین ایران و آمریکا آخرین شریک خود برای ابرپروژه ۲۹میلیارد دلاری LNG را نیز انتخاب کرد. پنج قول نفتی توتال فرانسه، کونوگوفیلیس و اکسان موبیل آمریکا، انی ایتالیا و شل انگلیسی هلندی، شرکای قطر برای برداشت از میدان گازی مشترک با ایران خواهند بود».

آخرین ریسمان

«شکم گرینه خواب نان سنگک می‌بیند» این ضرب‌المثل شاید این روزها توصیفی برای شرایط اقتصادی و نگاه مردم به دست و دهان دولتمردان باشد برای آنکه ببینند چه می‌کنند و چه می‌گویند. عبدالناصر همتی هم از این قاعده مستثنی نیست؛ او که زمانی خودش در سبیل انتقادات به‌عنوان رئیس بانک مر کزی قرار داشت این روزها تنها راه برای بازگشتن به مسیر سیاست و شاید رسیدن به ساختمان پاستور را در تعبیر خواب نان سنگک برای مردم می‌بینید. در واقع او برای آنکه بتواند شکست انتخابات گذشته را جبران کند تنها یک مسیر می‌شناسد و آن هم اطلاع‌رسانی درباره چندوچون مسایات‌های اقتصادی دولت و البته ارائه نقش‌نگاری از خود در ردای سوپرمن برای جبران اشتباهات گذشته و ایجاد رونق اقتصادی است. در حقیقت می‌توان گفت عبدالناصر همتی این روزها در حال علم‌کردن یک «دولت سایه اقتصادی» است تا در بزنگاه انتخابات با کمی شانتاژ انتخاباتی رقیب را از گردونه خارج کند.

حسن هانی‌زاده در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

موضوع ایران کلید واژه سفر بایدن به خاورمیانه است

▲ پوتین در سفر به تهران به دنبال تشکیل محور اقتصادی مقابله با آمریکاست ▲ کشورهای عربی می‌خواهند جایگزین نفت روسیه را تأمین کنند

▲ بایدن برای اطمینان دادن به سران کشورهای عربی درباره ایران به خاورمیانه سفر کرده‌است

▲ موضوع برجام یکی از اهداف سفر بایدن به خاورمیانه است ▲ بایدن در حال تنفس مصنوعی دادن به اسرائیل است

▲ بایدن تلاش می‌کند به جایگاه بن سلمان برای پادشاهی عربستان مشروعیت ببخشد

«آرمان ملی» – احسان انصاری: سفر بایدن به خاورمیانه با گمانه‌زنی‌های زیادی همراه بوده است. وی در ابتدا به اسرائیل سفر کرد؛ سفری که نشان داد بین مواضع رهبران آمریکا و اسرائیل اختلاف‌های جدی بر سر موضوعات منطقه‌ای و به خصوص ایران وجود دارد. بایدن در این سفر دوباره سخنان خود درباره اشتباه خواندن خروج آمریکا از برجام را تکرار کرد. اظهاراتی که زیاد به مذاق مقامات اسرائیل خوش نیامده است. از سوی دیگر بایدن در اقدامی نمادین و برای نزدیک کردن مواضع اسرائیل با عربستان برای اولین بار به صورت مستقیم از اسرائیل به عربستان سفر کرد تا زمینه‌های نزدیکی بیشتر کشورهای عربی با اسرائیل را ایجاد کند. این در حالی است که به باور اغلب کارشناسان موضوع ایران و مذاکرات هسته‌ای کلید واژه سفر بایدن به خاورمیانه بوده‌است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی ابعاد مختلف سفر بایدن به خاورمیانه و همچنین سفر پوتین به ایران با دکتر حسن هانی‌زاده تحلیل‌گر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

▲ سفر بایدن به خاورمیانه با اسرائیل آغاز شد و وی پس از دیدار با نخست‌وزیر اسرائیل با محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان نیز دیدار و گفت‌وگو کرد. هدف بایدن از سفر به اسرائیل در مقطع کنونی چیست؟

سفر بایدن به خاورمیانه سفری سنتی است که در گذشته نیز توسط روسای جمهوری آمریکا صورت گرفته است. با این وجود سفر بایدن به منطقه که از اراضی اشغالی فلسطین آغاز شد با چند هدف مهم انجام شده است. نخست اینکه شرایط داخلی اسرائیل ناپایدار است و آمریکا نیز این وضعیت را متوجه شده است. در طول ۱۳سال گذشته ۴ انتخابات شکست خورده در اسرائیل برگزار شده است. سقوط پی در پی کابینه‌ها در اسرائیل نشان می‌دهد که اسرائیل در حال فروپاشی از درون است. دولت اسرائیل دارای مشکلات ساختاری است که این مشکلات در مقاطع مختلف خود را نشان می‌دهد. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد نامی‌هایی است که در این کشور وجود دارد. کاهش سطح امکانات رفاهی به یهودیان ساکن شهرک‌ها، اختلاف احزاب و توقف مذاکرات بین تشکیل خودگردان و اسرائیل باعث شده که اسرائیل در یک وضعیت فروپاشی تدریجی قرار داشته باشد. سفر بایدن به اسرائیل و دیدار با لاپید تنها به دلیل دادن روحیه به مسئولان و تقویت اسرائیل است. در واقع بایدن و آمریکا در حال تنفس

مصنوعی دادن به اسرائیل هستند. این رویکرد نیز بیشتر جنبه پروگاندایی دارد. بایدن برای اینکه به اسرائیل اهمیت بدهد سفر خود را از این کشور آغاز کرد. سفری که البته با واکنش تند و سفر مردم فلسطین نیز مواجه شد. واقعیت دیگری که در این سفر وجود دارد این است که از مواضعی که رهبران دو کشور درباره مسائل منطقه و جهان اتخاذ کرده‌اند به نظر می‌رسد که اختلافات زیادی بین دو کشور در زمینه‌های مختلف منطقه‌ای و جهانی وجود دارد؛ اختلافاتی که در صورت بروز فرصت بیشتر خود را نشان خواهد داد.

▲ بایدن پس از سفر به اسرائیل به عربستان سفر کرد. وی اولین رئیس جمهوری بود که از اسرائیل به سمت عربستان سفر کرد. چرا بایدن به صورت نمادین اقدام به چنین کاری کرد و هدف وی از سفر به عربستان چیست؟ آیا بایدن تلاش می‌کند در سفر به عربستان فشارهای منطقه‌ای به ایران را افزایش بدهد؟

بدون تردید مهم‌ترین هدف سفر بایدن از اسرائیل به عربستان در اقدامی نمادین عادی سازی روابط اسرائیل و کشورهای عربی منطقه خاورمیانه است. آمریکا تلاش می‌کند اسرائیل را به عنوان بخشی از ساختارهای منطقه دربیاورد و راهی برای اسرائیل به عنوان بخشی از جغرافیای منطقه به جنوب خلیج فارس پیدا کند. به همین دلیل بایدن در سفر به عربستان تلاش می‌کند روند عادی سازی روابط بین شش کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس با اسرائیل را تسریع کند. موضوع دیگری که در دستور کار این سفر قرار دارد مشروعیت بخشیدن به جایگاه محمد بن سلمان با توجه به اینکه نهادهای اطلاعاتی آمریکا پیش بینی کرده‌اند که سلمان بن عبدالعزیز در شرایط کنونی قادر به اداره عربستان نیست و بهتر است که قدرت را به فرزند خود محمد بن سلمان واگذار کند. بایدن تلاش می‌کند این انتقال قدرت به صورت سیال و آرام شکل بگیرد. به همین دلیل باید عنوان کرد یکی از اهداف سفر بایدن به عربستان مشروعیت بخشیدن به حکومت آینده محمد بن سلمان به عنوان پادشاه آینده عربستان است. پیش‌بینی آمریکا و برخی قدرت‌های غربی این است که در سال ۲۰۲۲ یکسری تحولاتی

در عربستان رخ خواهد داد و این تحولات موجب می‌شود که بن سلمان خود را به عنوان حاکم مطلق و پادشاه عربستان معرفی کند. به عنوان مثال به رسانه‌های بسیاری در عربستان دستور داده که یک سلسله مستنداتی را در این راستا تهیه کنند. صرف نظر از شیوه‌های تهاجمی و رفتاری که بن سلمان طی این سال‌ها داشته زمینه‌هایی فراهم می‌شود که او به عنوان یکی از مقتدرترین شاهزادگان سعودی قدرت را در عربستان به دست بگیرد. پیش از این جو بایدن و تیمش مخالف بن سلمان در عربستان بودند به ویژه پرورنده‌هایی که او داشته از جمله قتل جمال خاشقجی که یک نمره منفی در کارنامه بن سلمان تلقی می‌شود اما اکنون نگرش آمریکایی‌ها تغییر کرده و منافع آمریکا اقتضا می‌کند که بن سلمان به قدرت برسد از سوی دیگر عربستان هم در تلاش است تا رفتارش را با آمریکا را تغییر دهد. موضوع دیگری که در دستور کار این سفر قرار دارد شکل گیری یک ناتوی عربی – عربی است که در دستور کار قرار دارد. با این وجود با توجه به اختلافاتی که بین کشورهای عربی وجود دارد امکان تشکیل چنین چیزی وجود نداشته باشد و اهداف بایدن در این زمینه با شکست مواجه خواهد شد. در شرایط کنونی کشورهای مصر، اردن و عراق به صراحت عنوان کرده‌اند که با شکل گیری یک ناتو در مقابل ایران مخالفت خواهند کرد. این در حالی است که در شورای همکاری خلیج فارس نیز نوعی قطب بندی و اختلاف بر سر این موضوع وجود دارد. کویت، عمان و قطر از جمله کشورهایی هستند که با شکل گیری یک محور نظامی علیه ایران در منطقه خاورمیانه مخالفت خواهند کرد و اجازه چنین کاری را نمی‌دهند. به همین دلیل به نظر می‌رسد هدف اصلی سفر بایدن به اسرائیل و عربستان دادن روحیه به مقامات اسرائیل و همچنین تلاش برای مشروعیت بخشیدن به جایگاه بن سلمان در عربستان است.

یکی از اهداف سفر بایدن به عربستان قیمت نفت است. این سفر به چه میزان می‌تواند در افزایش یا کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی تأثیرگذار باشد؟ با توجه به بحران اوکراین و وضعیتی که روسیه در آن قرار دارد یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که در سفر بایدن به عربستان مورد بررسی قرار خواهد گرفت موضوع قیمت نفت است. در شرایط کنونی سه کشور عربستان سعودی، امارات متحده عربی و قطر آمادگی خود را برای افزایش سطح فروش نفت به کشورهای اروپایی و آمریکا اعلام کرده‌اند که بررسی این وضعیت نیز در دستور کار سفر بایدن به عربستان قرار خواهد داشت. بایدن در این سفر با سران شش کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس و همچنین مصر، اردن و عراق دیدار خواهد کرد و همچنین درباره مسائل مختلف منطقه خاورمیانه مورد بررسی و ارزیابی قرار خواهد گرفت. این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که پرونده هسته‌ای ایران و شرایط ایران در منطقه نیز جزئی از کلید واژه‌های سفر بایدن به عربستان

خواهد بود. با تشدید اختلافات کشورهای اروپایی و آمریکا با روسیه بر سر ادامه بحران اوکراین سفر جو بایدن به عربستان با همین هدف بوده است. انتظار می‌رود کشورهای نفت‌خیز عربی در مقابلات منطقه در آینده تأثیر داشته باشند.

کاهش صادرات نفت و گاز روسیه به کشورهای اروپایی را جبران کنند که طبیعتاً کشورهای عربی حوزه خلیج فارس این آمادگی را دارند که سقف صادرات نفتی خودشان را به کشورهای اروپایی و آمریکا افزایش دهند تا جایگزین نفت و گاز روسیه بشود. به همین دلیل این انتظار می‌رود که سفر جو بایدن به شکل گیری یک سیاست جدید آمریکایی در منطقه منجر شود.

▲ سفر بایدن به اسرائیل و عربستان چه ارتباطی با آینده برجام خواهد داشت؟ آیا بایدن به دلیل پیامدهایی که ممکن است برای تصمیم گیری درباره برجام به وجود بیاید به خاورمیانه سفر کرده‌است؟

موضوع برجام و توافق با ایران برای دولت بایدن از اهمیت زیادی برخوردار است. بایدن نیز بارها عنوان کرده که خروج آمریکا از برجام اشتباه بوده است. وی حتی در سفر به اسرائیل نیز این موضوع را مطرح کرد. بایدن تلاش می‌کند در سفر به عربستان به سران این کشور و دیگر مقامات کشورهای عربی این اطمینان را بدهد که وضعیت هسته‌ای ایران در کنترل است و اگر آمریکا به برجام بازگردد این موضوع می‌تواند برای ثبات منطقه موثر باشد. به همین دلیل به نظر می‌رسد موضوع برجام نیز در دستور کار سفر بایدن به عربستان خواهد بود. واقعیت این است که مسائلی که در درون برجام نیست و ارتباطی به متن برجام ندارد باعث شده که تاکنون مذاکرات به نتیجه نرسد. آمریکایی‌ها خارج کردن سپاه از لیست گروه‌های تروریستی پیش‌شرط‌هایی مطرح کرده که موردقبول ایران نگرفته است. به همین دلیل نیز تاکنون گشایشی در مذاکرات وجود نداشته و مذاکرات به بن‌بست رسیده است. بااین حال جمهوری اسلامی ایران و تیم مذاکره‌کننده ایرانی را قانع کنند که برای ادامه همکاری و رسیدن به یک نقطه قابل‌اتکابین ایران و کشورهای اروپایی باید تحریم‌ها لغو شود. به نظر می‌رسد باید یک سازو کار قانونی ایجاد شود تا از رفتارهای فراقانونی هر کشوری در مذاکرات جلوگیری کند. ▲ در فاصله‌ای نزدیک از سفر بایدن به اسرائیل و عربستان ولادیمیر پوتین به ایران سفر خواهد کرد. مهم‌ترین اهداف پوتین از سفر به ایران چیست؟ آیا این سفر رویکردی تقابلی در مقابل سفر بایدن به اسرائیل و عربستان خواهد داشت؟

پوتین به عنوان رئیس‌جمهور روسیه به عنوان یک کشور قدرتمند و متحد ایران به تهران سفر خواهد کرد. به نظر می‌رسد در این سفر موضوعاتی مانند بحران اوکراین، وضعیت منطقه و شکل گیری مجموعه‌ای در مقابل زیاده خواهی‌های آمریکا مورد بحث و تبادل نظر صورت خواهد گرفت. موضوع مهمی که در این سفر دنبال خواهد شد این است که پوتین به دنبال این است که با همکاری ایران، چین، هند و برخی کشورهای منطقه مجموعه‌ای اقتصادی شکل بدهد تا در مقابل سیاست‌های اقتصادی آمریکا و متحدهانش قرار بگیرد. به همین دلیل پوتین در سفر به ایران به دنبال شکل دهی محور اقتصادی

مقابله با آمریکا خواهد بود. در نتیجه سفر پوتین به ایران نیز از جنبه‌های مختلف حائز اهمیت خواهد بود و این سفر می‌تواند در معادلات منطقه در آینده تأثیر داشته باشند.

سفر چندمنظوره بایدن

داریوش فغیری

استاد دانشگاه

سفر جو بایدن به خاورمیانه در قالب یک سفر چندمنظوره باید تلقی شود. هرچند بحث اتحاد عربی – عربی در ارتباط با ایران یکی از محورهای دیدار بایدن از خاورمیانه است اما صرفاً به این مسئله محدود نمی‌شود و زوایای دیگر را هم باید درنظر داشته باشیم از جمله بحث رغب عربستان و سایر کشورهای حاشیه خلیج فارس به تولید نفت بیشتر است و همانطور که می‌دانید سپتامر نزدیک است که در کشورهای غربی به معنی استفاده بیشتر از سوخت است و با آغاز فصل سرما کشورهای غربی و هم‌پیمان آمریکا در اروپا با معضل سوخت دست به گریبان هستند. با توجه به اینکه آمریکاییان نگرانی را دارند که روسیه از انرژی به عنوان یک سلاح در ارتباط با اروپا استفاده کند، به دنبال این است که جایگزینی برای نفت روسیه پیدا کند و در همین راستا چند هدف را دنبال می‌کند. یکی اینکه بتواند صادرات نفت را از خلیج فارس افزایش دهد و دوم اینکه به نوعی از هم‌پیمانان خود در خلیج فارس بخواهد که جلوی افزایش قیمت انرژی را بگیرند. چون اگر قیمت نفت و گاز افزایش پیدا کند، روسیه با صادرات کمتر هم می‌تواند همان درآمدهای سابق را داشته باشد. بنابراین برای فشار به روسیه نیاز است که صادرات انرژی از خلیج فارس بیشتر شود ضمن اینکه جلوی افزایش قیمت‌ها که یکی از نگرانی‌های کشورهای غربی است، گرفته شود. به هر حال در کنار بحث ایران، انرژی یک بحث مهم است که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. نکته دیگری که حائز اهمیت است اینکه کشورهای حاشیه خلیج فارس از جمله عربستان یک مقدار نسبت به حمایت آمریکا دودل و دچار تردید شده بودند و بعضی از این کشورها از جمله عربستان یکسری همکاری‌های وسیع و گسترده را با چین شروع کردند. با توجه به اینکه رقابت بنیادین بین چین و آمریکا وجود دارد و این امکان که کشورهای هم پیمان آمریکا به سمت چین بروند، وجود دارد، برای آمریکایی‌ها حساسیت ایجاد می‌کند. لذا دنبال این هستند که با این سفر همکاری‌های گذشته را دوباره تجدید کنند و اطمینان مجددی به کشورهای منطقه هم‌پیمان آمریکا دهند که آمریکا آنها را رها نمی‌کند. به هر حال در سال‌های اخیر یکسری اتفاقات افتاده که برای آمریکایی‌ها خوشایند نبوده است. برخی هم‌پیمانان آمریکا مانند عربستان قرار دادهای وسیع تجاری و حتی نظامی با چین دارند. همینطور به این کشور در تولید موشک کمک می‌کنند که نمی‌تواند برای آمریکایی‌ها خوشایند باشد. همانطور که می‌دانید سر خرید سامانه اس ۴۰۰ که ترکیه که هم‌پیمان نظامی آمریکا در گذشته بوده، آمریکایی‌ها همین حساسیت را نشان دادند و حتی تا مرز وضع برخی تحریم‌ها به علیه ترکیه پیش رفتند و چنگند که های اف – ۳۵ که قرار بود به ترکیه تحویل دهند را ندادند. بخش دیگر هم در راستای جاذردن کشورهای منطقه خلیج فارس از چین و روسیه است تا آمریکا با آنها اطمینان دهد که هم‌پیمانان خود را رها نمی‌کنند. در مجموع طی یکی، دو سال اخیر بعد از رفتن تیروهای آمریکایی از افغانستان این زرمزه‌ها بیشتر شده‌بود که آمریکایی‌ها شرق آسیا را بیشتر مدنظر دارند و دنبال آن هستند که از خلیج فارس به شرق آسیا کوچ کنند چون رقابت‌های عمده الان در آن منطقه است. این امر یک مقدار کشورهای حاشیه خلیج فارس را با تردید مواجه کرده بود. اینک آمریکایی‌ها همکاری‌های بیشتر به کشورهای منطقه خلیج فارس این اطمینان را برای انجام مجدد این منطقه خلیج فارس با آمریکا را نمی‌کند. بخصوص اینکه با توجه به شعارهای حقوق بشری که بعضاًدموکرات‌ها مطرح کردند و بخصوص قتل جمال خاشقجی این مسئله هم یک نگرانی برای عربستان بود که آمریکایی‌ها با استفاده از اهرام حقوق بشر بخواهند فشارهای بیشتری به عربستان وارد کنند. این بازدید و سفر این پیام را به عربستان داد که باوجود مشی سیاسی نه چندان موافق حقوق بشری که در عربستان وجود دارد، آمریکایی‌ها خواهند این کشور را کنار بگذار و مسائل حقوق بشری را بزرگ نکنند.

ویژه

آزادی ایرانی

سرپرست هیات کنسولی وزارت امور خارجه در دیدار با نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت درباره اقدامات کنسولی حج امسال و همچنین آزادسازی زائران ایرانی دستگیرشده در جریان حج امسال، گزارش می‌داد. در این دیدار عبدالعجید کامجو – سرپرست هیات کنسولی حج تمتع ۱۰۴۱-۱۰۴۲ صدور وکالت‌نامه و گواهی اقرارنامه را از جمله خدماتی برشمرده که توسط اعضای هیات کنسولی اعزامی به عربستان، به زائران ایرانی ارائه شده است. پیگیری امور بازدیدهای خود بازگشتند. به گفته او، هیات شش ایران در حج امسال بود که کامجو درباره آن گفت: چهار نفر دبلیلی، اطلاعاتی و رعایت‌نکردن برخی دستورالعمل‌ها در حین طواف، بازداشت‌شده بودند که با پیگیری‌های انجام شده، این افراد آزاد شده و به کاروان خود بازگشتند. به گفته او، هیات شش نفره کنسولی وزارت امور خارجه در شهرهای مکه و مدینه از دهه سوم خردادماه ۱۰۴۱، هم‌زمان با ورود زائران به سرزمین وحی، مستقر شده‌اند و تا بازگشت آخرین کاروان از زائران کشورمان نیز آماده ارائه خدمات کنسولی هستند.